

CURICULUM VITAE

Jan Noha se narodil 9. května 1894 v Třebíči. Studoval na třebíčském gymnáziu a po maturitě, kterou vykonal s vyznamenáním, začal na biskupském alumnátě (tj. kněžský výchovný ústav, seminář) v Brně, studovat bohoslovectví.

5. července 1917 vysvěcen na kněze.

Od 1. srpna ustanoven kooperátorem (tj. pomocným knězem, kaplanem) v třebíčském kostele Svatého Martina, kde působil až do 1. srpna 1921. Poté krátký čas vyučoval náboženství v dívčí škole v Třebíči a jeden měsíc také v Brtnici u Jihlavy.

Do Mohelna přišel 1. prosince 1922 jako kaplan, k ruce tehdy již šedesátiletého faráře, pana Josefa Pluskala.

1. ledna 1936 se stal farářem v Mohelně.

1. února 1949 byl jmenován děkanem náměšťským a o rok později byl pro svůj zájem o přírodní krásy zdejšího kraje jmenován konzervátorem ministerstva školství, věd a umění pro ochranu přírody a krajiny v Mohelně.

16. května 1961 byl jmenován arciknězem moravskobudějovickým.

V září 1973 byl vyváznán z funkce náměšťského děkana a o rok později podal Kapitulní konsistoři i rezignaci na místo faráře.

12. září 1974 se rozloučil se svojí farností slavnou mší svatou.

Po krátkém pobytu v Třebíči byl dán do domova pro přestárlé kněze na Moravec, kde 16. září 1982 zemřel. Po slavném a hojně navštíveném pohřbu byl důstojně pochován na tamním hřbitově.

Společenský život

Sám o sobě píše, cituji: "S úspěchem pracoval v místních katol. spolcích (Orlu, pobožce Svazu katol. žen a dívek), byl též členem míst. obecního zastupitelstva, obecní rady a pak druhým náměstkem starosty. V této práci snažil se vždy být spravedlivým a zastával se drobného lidu."

Asi v r. 1920 založil v Mohelně cihlář Jan Wurst spolek Orel, v laickém řečeno Sokol pro skalní katolíky. Stejně jako Sokol to byl tělovýchovný spolek a stejně jako Sokol pořádali aktivisté tohoto spolku rozličné kulturní akce - nejčastěji asi divadla, při kterých Jan Noha nikdy nesměl chybět, ačkoli se účastnil pouze pasivně. Později také kino, které se při silné konkurenci kina sokolského nevyplácelo a muselo být 24. října 1937 zavřeno. Činnost Jednoty československého Orla byla 28. února 1948 zastavena a majetek zajištěn. K tomuto dni byla zastavena i činnost zdejší pobožky Svazu katolických žen a dívek.

Po únorových událostech se Jan Noha společensky angažuje už pouze z kazatelny. To však neznamená, že by se docela stáhl do ústraní a kázal pouze o věcech církevních. Jednou například, když družstevníci nechali posbírané brambory na farském dvoře, místo aby je uklidili do farské stodoly, která od roku 1948 patřila všem, dokázal se důstojný pán při kázání tak rozčítit, že druhého dne už byly brambory pod střechou.

Farní kronika

Po celou dobu svého pobytu v Mohelně (tj. 52 let) pečlivě vedl farní kroniku. Z ní se nedozvídáme pouze o věcech, které měly význam pro duchovní správu farnosti, ale také o událostech celosvětového významu.

Měla jsem možnost porovnat farní kroniku s kronikou obecní a zatímco před válkou jsou zápisy - co se politické a celosvětové situace týče - takřka totožné, nastává v roce 1948 zlom.

Od této chvíle se zápisy v obou kronikách velice liší.

Zatímco obecní kronika zaujímá k tehdejší situaci neutrální až kladný postoj, Noha ve svých zápisech projevuje ostrý nesouhlas s dobou. Zmiňuje se také o politických procesech vedených proti tehdejším duchovním a velice dopodrobna se zabývá osudy církevních činitelů a řádových sester. On sám však bývalým režimem pravděpodobně za nebezpečného považován nebyl, a proto asi neskončil, jako současný mohelenský farář (důstojný pán Jan Kabátek), v uhelných dolech.

Výuka náboženství

Na starosti měl výuku náboženství nejen na obou mohelenských, ale také na senoradské a lhánické škole. Do hodin se vždy svědomitě připravoval a nosil s sebou množství obrázků, dle kterých žákům přednášel příběhy ze Starého i Nového zákona.

To však nebylo jedinou náplní výuky. Důstojný otec byl také vášnivý motorista, a proto se svými svěřenci často debatoval na toto téma. Sám vlastnil automobil jako jeden z prvních v okolí.

Přestože si na něm velice zakládal - dal si dokonce do oken záclonky - hovoří pamětníci spíše než o automobilu o "šterchuli" či o "kredenci"

Své vozidlo měl tak rád, že použil hrubého násilí (tedy rákosky), když mu dva školáci poškrábali lak.

Jelikož byl velmi sečtělý, rozšiřoval dětem obzory. Již v roce 1947 hlásal tehdy revoluční myšlenku, že každá domácnost bude mít jednoho dne televizor.

V roce 1950 se výuka katechismu stala nepovinnou, čtyři hodiny náboženství týdně se smrštily na jedinou a navštěvovalo ji stále méně žáků.

Správa kostela a fary

Když se v roce 1936 stal farářem, přijali to místní občané s povděkem, a třebaže v den jeho první mše svaté po celý den přšelo, byl kostel zcela přeplněn.

Hned po svém vstupu do úřadu nechal instalovat nové varhany.

V roce 1942 postihla naše kostely rekvizice zvonů. V Mohelně měl zůstat jen 70takilový "UMÍRÁČEK", ale po delším jednání s německým přednostou památkového úřadu v Brně se podařilo zachránit "POLEDNÍK" z roku 1612, který byl uchován i v 1. světové válce. Nové zvony pořízené z darů farníků roku 1927 se však zachránit nepodařilo.

S opravami kostela po válce začíná v r. 1946, ale jelikož jsou veškeré stavební práce velmi nákladné a potřebného materiálu nedostatek, táhnou se tyto opravy po několik let.

Roku 1951 nechal opravit střechu kostela. Za pomoci mladého elektromontéra instaloval elektrické vedení na faře do trubek ve zdi, neboť až do této doby se dráty plazily jenom tak po omítce.

V letech šedesátých řeší spor o stavbu autobusové čekárny, jež má stát na farské zahradě. Na tomto sporu se již projevuje, nakolik přešly lidem do krve "totalitní manýry" a jak si přestávají duchovního vážit. Pře je nakonec vyřešena ku spokojenosti obou stran, ale pro faráře je důkazem toho, že přestává být jednou z nejdůležitějších osobností vesnice. O roku 1968 píše - cituji: "Nový rok uvítali jsme s novými nadějemi na zlepšení politických, hospodářských i náboženských poměrů v našem československém státě."²

Jeho naděje však neměly dojít naplnění.

Léta sedmdesátá

Důstojnému otci již pomalu táhlo na osmdesátku, když si začal uvědomovat, že zde nebude věčně. I paměť už mu začínala vynechávat - jednou se stalo, že zapomněl sloužit část mše - a proto podal v červenci roku 1974 Kapitální konsistoři v Brně svou rezignaci.

V roce 1973/74 vykonal Jan Noha na kostele mnohé opravné práce a interiér kostela nabyt dnešní podoby. Při rozsáhlých úpravách vzala za své i kazatelna, takže při slavné rozlučkové mši, 12. září 1974 se už musel obejít bez ní.

Na jeho odchod reagoval důstojný pán Jan Kabátek takto - cituji: "Budiž mu Pán Bůh hojným odplatitelem a dopřej mu ve zdraví důchodu a zaslouženého odpočinku užiti."

V letech 1973/74 vykonal Jan Noha na kostele mnohé opravné práce a interiér kostela nabyt dnešní podoby. Při rozsáhlých úpravách vzala za své i kazatelna, takže při slavné rozlučkové mši, 12. září 1974 se už musel obejít bez ní. Na jeho odchod reagoval důstojný pán Jan Kabátek takto - cituji: "Budiž mu Pán Bůh hojným odplatitelem a dopřej mu ve zdraví důchodu a zaslouženého odpočinku užiti."

Léto 1974

Ústavem bylo provedeno mnoho oprav a úprav. V roce 1973/74 vykonal Jan Noha na kostele mnohé opravné práce a interiér kostela nabyt dnešní podoby. Při rozsáhlých úpravách vzala za své i kazatelna, takže při slavné rozlučkové mši, 12. září 1974 se už musel obejít bez ní. Na jeho odchod reagoval důstojný pán Jan Kabátek takto - cituji: "Budiž mu Pán Bůh hojným odplatitelem a dopřej mu ve zdraví důchodu a zaslouženého odpočinku užiti."